

Vijftig jaar geleden brak Wereldoorlog II uit

Twee weken die het uitzicht van Oostende veranderden

Het puin van het stadhuis op het Wapenplein. De Duitsers bombardeerden raak.

Op 10 mei 1940 brak de hel boven de Benelux-steden los. Duitse troepen rukten over de grens, terwijl er bij het ontstaan van de grote heksenketel geen militaire strategieën meer aan te pas kwamen. De verwoesting van steden en dorpen zorgde voor een stroom van vluchtelingen, een zee van ellende en verdriet.

Het waren vooral de luchtaanvallen van de Duitsers die de bevolking op de vlucht joegen. Een bevolking die meer dan eens de dood tegemoet liep.

Oostende lag onder een prachtige mei-zon toen voor de eerste maal op vrijdag 10 mei om 8 uur de sirenes angstwekkend over de stad loeiden. Op zaterdag en zondag van het Sinksen-weekend kwamen vanuit het binnenland de eerste vluchtelingen te Oostende aan. Het waren vooral Limburgers die gelogeerd werden in 'café 'De Witte Bank' op het Hazegras. Ook enkele Franse eenheden, meestal gedemoraliseerd, met oude voertuigen, sommigen met paard en kar kwamen Oostende binnen om strategische punten, zoals het Fort Napoleon, te bezetten.

Inmiddels verrichtte de Franse Sureté in de grootste verwarring aanhoudingen van verdachte Vlamingen. Die dienst klungelde van jewelste, zwaaide met lijsten van verdachten die niet kloppen, beschikte over onvolledige informatie met de gevolgen vandien.

Eén grote puinhoop

Op 15 mei werd de omgeving van Oostende voor de eerste maal gebombardeerd. Laagscherende

vliegtuigen bestookten de stad met machinegeweren.

In de haven was er een enorme trafiek. Allerlei scheepjes begonnen met vluchtelingen naar Frankrijk en Engeland weg te varen, terwijl andere vaartuigen Britse troepen aanvoerden.

Enkele dagen later begonnen de eerste plunderingen in de stad. Dat gebeurde soms ook door Oostendenaars van wie men niet kon vermoeden dat zij ooit tot zo iets in staat zouden zijn.

Op 19 mei vaarden de staatschepen voor de laatste maal de haven uit, terwijl op 21 mei burgemeester Moreaux afgezet werd daar hij zijn stad in de steek gelaten had. Ook de andere leden van het schepenkollege (die alles voor hun stad over hadden tijdens de gemeenteraadsverkiezingen...) hadden hun biezen gepakt. Het was de moedige Henri Serruys, gewoon gemeenteraadslid, die de ontredderde stad leidde. Als ingenieur stond hij de brandweer bij, terwijl hij als in allerijl benoemde burgemeester alles deed wat nodig was om de bevoorrading van de bevolking en de vluchtelingen te verzekeren. De gemeenteraadszitting die op zondag 26 mei doorging, telde amper nog 6 van de 25 verkozenen. Zij werden als nood-gemeenteraad aangevuld met nog 9 notabelen uit onze stad. Men noemde die De Raad van Algemeen Welzijn.

Nood-hospitaal gebombardeerd

Op 24 mei hadden de Duitsers het nood-hospitaal voor militairen dat in het hotel de la Plage

gevestigd was in volle dag gebombardeerd. Er waren veertig doden, meestal levend verbrand. Toestanden waaraan men terugdenkt bij het zien van de hedendaagse beelden uit Libanon.

Op 27 mei werd de Conince-school met de grond gelijk gemaakt. Een plaats waar meestal jonge vluchtelingen waren ondergebracht. De stuka's vlogen na een paar minuten duikvlucht terug weg, opnieuw een veertigtal dode jongeren achterladen waarvan slechts 11 konden geïdentificeerd worden.

In de nacht van 27 op 28 mei werd Oostende bestendig gebombardeerd. Stadhuis en stadsbibliotheek brandden volledig uit. Ook de Kapellestraat, Lijnbaanstraat, Ooststraat, Wapenplein en Breidelstraat werden herschapen in één grote puinhoop.

Tegen de ochtend had het Belgisch leger gekapituleerd, maar de Duitsers bleven zelfs tot in de namiddag verder gaan met hun verwoestende bombardementen. Daardoor troffen ze ook hun eigen binnenrukkende troepen, menende dat het geallieerde soldaten waren.

's Anderendaags konden de Oostendenaars hun eigen stad niet meer herkennen. Een periode van vijf bange oorlogsjaren was aangebroken. Niemand wist toen wat hen nog te wachten stond: honger, verklikkingen, wegvoeringen, geregelde bombardementen en héél veel ellende.

Oostende kreeg na de oorlog het erekruis van moedige en geteisterde stad, maar wie weet dat nog?

Omer Vilain

De afgebrande stadsbibliotheek op de hoek van het Wapenplein en de Louizastraat. Dertigduizend boeken gingen in de vlammen op.

Een deel van de Ooststraat tegenaan de Albertschool.